

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Előfizetési felhívás.

A jövő hónapban hatodik évfolyamába lép a „Bajai Hirlap“. Az ember életében, a természetben öt év ugyan nem hosszú idő, de igenis számottevő egy újság életében, a melynek feladata minden egyes számában éber figyelemmel örködni egy város szerteágazó érdekei felett, új eszmék friss lég-áramlatával telíteni a közvélemény poshadt légkörét és új csapásokat, új irányokat kijelölni az egymásra torló eseményeknek.

Az újságírás szempontjából tekintve tehát a „Bajai Hirlap“ öt évfolyama egész tárháza az eseményeknek, írott története és kritikája, hű és megbízható tükrök mindazon szellemi mozgalmaknak, melyek Baja város életében az utóbb lefolyt öt évben felszínre kerültek.

Híven programjához a „Bajai Hirlap“ a bucsuzó évben is küzdött és fáradozott Baja város léteérékéért és e tekintetben önhittség nélkül utalhat a *Baja-bátaszéki áthidalás* ügyében kivívott sikerre.

Törekvésünk leendő ezentúl is Baja város érdekeit legjobb tehetségünk szerint szolgálni és ezentúl sem ismerünk magasabb célt, mint e város érdekeinek buzgó felkarolását és gyámolítását.

Lapunk jelszava, tevékenységünk biztos és céltudatos irányítója: *komoly munkálkodási kedv.*

* * *

Január 1-én új előfizetés nyílik a „Bajai Hirlap“ra. Kérjük azokat az olvasóinkat, akiknek az előfizetése december 31-én lejárt, kegyeskedjenek a megújításról gondoskodni.

Előfizethetni e lap kiadóhivatalában Kazal József könyvnyomdájában.

A „Bajai Hirlap“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Országos érdek, helyi érdek.

Az 1902. év jeles esztendő városunk történetében. Olyan esztendő, amelyre régóta vágyódunk, amelyet régóta várunk. Az olvasó tudja, hogy a Baja-Bátaszék közti hid miatt lett azzá. Ennek megépítését helyezte kilátásba a miniszterium három tagja és van okunk hinni, hogy nem pusztán ígéret volt a kimondott szó, hanem feltétlenül bekövetkező tények bejelentője.

Hogy ezen összeköttetést nem mi nyertük el, hanem az ország egyharmadának lakossága, az kétséget nem szenved. Itt kell lennie és itt fog lenni az áthidalás, de nem azért, mert városunk itt fekszik, hanem azért, mert az ország közlekedési utai, a vasuti vonalak ide kényszerítik, — azért, mert itt kész az áthidaláson kívül a vasuti összeköttetés.

Országos érdek hozta létre az áthidalást, de ez az országos érdek a helyi érdeket is szolgálja, sőt kell is, hogy szolgálja és szolgálhatja is, mert nem összeférhetetlen az, hogy egy áthidalás az országos érdekek mellett, a helyi érdekeket is támogassa. Ellenkezőleg, kell, hogy támogassa.

Szükségünk is van rá, hogy az áthidalástól nyújtható helyi érdekeket magunknak megszerezzük. Szükségünk van rá, hogy az áthidalás nyomán fellendüljön városunkban az ipar. A kézművesség éppen úgy, mint a gyárpar.

Mindezeket pedig azért hozzuk fel, mert a *kereskedelmiügyi miniszter* az adott válaszban nagyon *kiemelte a bajai talajviszonyok rossz voltát*, amiből az is következtethető, hogy az áthidalás nem közvetlenül a mi városunk határában, hanem — vasuti szempontból közel ugyan, de helyi szempontokból jó távol — a várostól néhány kilométernyi távolságban történhetik meg. Ezt pedig minden eszközzel meg kell akadályozni,

minden áldozatot meg kell hozni, hogy az be ne következzen. Mert gyári ipar városunkban úgy fejlődhetik csak, ha a vasutnak és a hajónak itt van — a Dunánál — az átrakódó állomása.

Biztos forrásból arról *értesülünk*, hogy a *M. A. T. igazgatóságában most folyik a Baja-Bátaszék közti építendő hid terveinek felülvizsgálata és végleges megállapítása*. Időszerű tehát a kérdéssel most foglalkozni, utána járni és áldozatok árán is kieszközölni, hogy a tervezett áthidalás Baja város határában, a város közvetlen közelében, a hajóállomáshoz közel történjen, hogy városunk el ne essék az áthidalástól nyújtható helyi előnyöktől.

Gondolkozzanak erről azok, akik hivatva vannak városunk ügyeit vezetni.

M.

Városi közgyűlés.

Január 7.

Az újévben tartott első törvényhatósági közgyűlésen csaknem teljes számmal jelentek meg a régi városatyák, sőt az új virilisták, meg a legutóbbi városi képviselőválasztáskor megválasztottak is elfoglalták immár helyeiket.

A közgyűlés általános képe különben a régi és ami változás szembe tűnik, az talán csak a baloldali padsorok valamivel nagyobb látogatottsága.

A mai közgyűlés elnöke: *Schmausz* Endre főispán, jegyzője *Erdélyi* Gyula főjegyző, a szólni kivánókat *Szabó* Sámuel I. aljegyző írja föl.

Elnökölő főispán délután 3 órakor a közgyűlést megnyitván, olvastatott:

I. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról. — A kimerülő jelentés hazafüti örömmel emlékezik meg a *baja-bátaszéki áthidalás* ügyében a közelmúltban lezajlott országos társadalmi akció nagy sikeréről, elismeréssel szól a kormány nagyfotosságu elhatározásáról, majd pedig indítványozza, hogy az országos mozgalom körül elévülhetetlen érdemeket szerzett tényezőknek, s nevezetesen: *Pécs* sz. kir. város közönségének, *id. Perzel* Miklós ny. főispánnak, *Kardos* Kálmán ny. főispán, volt képviselőházi alelnöknek,

T Á R C Z A.

Árnyak.

Leszállt az alkonyat,

Reszkető homálya

Séjtelmesen borult

A szunyagló tájra

Mint egy nagy szemfedő . . .

Elhagyott házikóm

Lombos fa tövében.

Némán, szomorúan

A tárol ködében

Mint sötét koporsó . . .

Fel-feltűnedeznek

S halkan toraszállnak

Mellettem, mígöttem

Az alkonyi árnyak

Mint egy gyász kíséret . . .

Erdőről, mezőről.

Erre száll a szellő

Magános vidéken

Suttogva kesergő

Mint egy halotti dal . . .

Kanissai Bella.

A Boszporuszon.

(Ázsiai part.)

Utirajz. Irta: Vértési Károly.

A „Bajai Hirlap“ eredeti tarézája.

Hajónk fordul. — Török asszonyok és kisasszonyok. — Az ázsiai Olimp. — Medea és Jázonról. — Az Óriás-hegy és az óriás ember. — Zarándok hely. — Orosz-török békekötés. — Madárének. — Nagy falu.

Hajónk tiszta tengerhabon fordul a 27 kilométernyi, két óra hosszágú tartó nagy és változatos forgalmu út után és a csodásan szép Boszporusz néptelenebb, de zöldebb ázsiai partja mentén, ragyogó ég alatt halad visszafelé a hétszer kigyózó vizen, melynek mindkét partvidéke egy millió lakónak az üdülő helye.

Mig az európai parton tulnyomóan laknak a keresztények, addig az ázsiai parton több a török, — de a konstantinápolyi törökök összes embertermeése sem üti meg az első Iszlám-város lakosságának a fele számát.*)

Más jellegzetet nyer a vidék.

Anadolí Kavakban, a törökök által lakott faluban, ingerlő keblű, fátyolos török asszonyok sétálnak a parton. Egnémelyik igazán gyerekasszony. Meg-megállnak. Bizonyára a vizek andalító mormolását hallgatják. Lányos szőgyennel török kisasszonyok egyik kezükkel szindüs fuxiát szorongatnak, a másik kezükkel az anyjuk feredésébe fogódnak. Az anyaszív minden szeretetével öröklik felettük. A georgiai és cserkesz vernek a török vérral való vegyülése meglátszik a szebbnél szebb nagyobbaeska kucuk hánem-ek bájos arcvonásán. Gulyakolomp hangja hallszik. A bégető ürök, göndör bárányok felkeltik a tájék nyugalmát.

*) Konstantinápolyban török van: 400,000, görög: 250,000, görmeny: 250,000, különböző nemzetiségű: 70,000, zsidó: 30,000.

Pásztor és nyáj aláindul a domboldalon, olykor meredekre hág. A gödölye biztosan urálja körmeivel a kókihajlásos sziklanyulványokat. A pásztortól élet, s annak idilljei, gyors egymásutánban bontakoznak ki előttünk enyhe időben. Feslő poeta mennyi képet tudna róluk venni! Közül libák gágároznak a tarlón, az elhullajtott magot szedgetik. Szemünk a koskerítő gamós botnak a munkáján akad meg, akközben, hogy a göndörgyapjas vidám bárányok vízszkolását nézzük.

Megzendül a madárdal az edényi természetben. A lágy pázsittal benőtt helyeken, virágpompájában állott még a természet, daczára, hogy tűzött a napugár. A partmentében — halkan esobogó hullámok fölött, lustálkodó bárkák, a rudakról lomhán lógó vitorlák.

Ezüstlevelű nyírek halványzölden rezegtek, a czitkés levelek zörögtek többhelyütt közelről, a távolban meg barázdált szántóföldek. Sokat kapunk láttavolba. A hús fuvallommal ázsiai illat röpköd felénk. Üdítő. Ellenkezője annak a gázokkal telítettnek, mely Szkutári szük utcaiban orrfaecaró jelzővel bír. A tengernek csak a nagyobb lehe bírja a miazmáit széllögyezni.

Szép könyv a természetnek képes könyve, legelragadóbb kép benne a Boszporusz, bármelyik oldaláról nézem azt.

Faházak sokasága tűnik szembe. Egnémelyik nagyon rozoga. Durva munka éktelenkedik rajta, pedig czifraság számba akar menni. Másik házon a fafaragásu munka annál gyönyörűbb. A legtöbb háznak könnyű az építkezése. A török nem szereti házáat nagy idők tartamára építeni. A Korán tanítja őt erre: „Nincs maradandó lakásod a földön, úgy építs, hogy a fiadnak is legyen építeni valójuk“.

Távlatban az ázsiai Olimp sziklatömbös hegy-sorának a hava fehérlik. Közélen a Hieron-hegy virágmezeje. Magaslátán állott egykor a tizenkét

Bartal Béla és, és kir. kamarásnak, **Majorossy** Imre kir. tanácsos, Pecs város polgármesterének, **Dr. Lemberger** Ármán ügyvéd, lapunk fel. szerkesztőjének és **Dr. Záray** Károly a pécsi kereskedelmi és iparkamara titkárnak köszönetet szavazzon a közgyűlés sikerét munkásságukért, mihez a közgyűlés *egyhangú helyesléssel* járult hozzá. A polgármesteri jelentés egyéb részében is — észrevétel nélkül szolgált tudomásul.

Következett az egyes szakköztségek újalakítása és pedig:

2. A nagyv. m. kir. honvédelmi miniszteriumnak leirata a lovató terv hatályának kiterjesztése és a lovató bizottság megalkotása tárgyában. — A miniszter rendelete tudomásul vétetik és a régi lovató bizottság — **Latinovits** János elnöklété alatt újól megválasztatik.

3. Az igazoló választmányok újalakítása. — Megválasztatnak **Bodrogi** Gyula, **dr. Bruck** Samu, **Eckert** István, **dr. Herman** Adolf és **Poltermann** Bertalan. — Azután a főispán törvényadta jogánál fogva kinevezi a bizottságba a következőket: **dr. Fehér** János, **Fölker** Gusztáv, **Michitsch** István és **id. Szutrély** Lipót bizottsági tagokat.

4. A bíráló választmányok újalakítása. — **Allaga** Ottó, **Latinovits** János, **dr. Nicolaus** Béla, **dr. Reich** Aladár és **Vojnits** Dániel választatnak meg.

5. A számonkérő szék két tagjának megválasztása. — A tanács által javasolt: **Latinovits** János és **Vojnits** Dániel választatnak meg.

6. A polgári iskolaszéknek újalakítása. — Ezen iskolaszék tagjaivá lettek: **Dr. Hegedűs** Aladár, **Fölker** Gusztáv, **Hesser** Gyula, **Mikolies** Ignác, **Schever** Antal és **id. Szutrély** Lipót.

7. A nyugdíjügyi és a gazdasági bizottságban üresedésbe jött egy-egy tagsági helynek betöltése. — A nyugdíjügyi bizottságba **Somogyi** Emil, a gazdasági bizottsági helyre **Rosenberg** Jakab választatott meg.

8. A nyugdíjazásért folyamodó tisztviselők munkakötelemségének megvizsgálására két gyakorló orvosnak kiküldése. — **Dr. Juray** Károly és **Dr. Rosenberg** Samu kiküldeték.

9. A közigazgatási bizottságból kilepő öt tag helyének választás útján leendő betöltése. — **Nevszterinti** Litos szavazás útján, melyben az ellenzék passzív resistenciát gyakorolt, megválasztottak: **dr. Bruck** Samu, **Michitsch** István, **dr. Nicolaus** Béla, **dr. Reich** Aladár (új) és **Vojnits** Dániel. A tárgysorozat következő pontja:

10. A városi tanácsnak javaslata az új városi kórház betegének ápolására nézve a legszentebb Megváltóról nevezett ingatlan nővérek soproni anyaházával kötendő szerződés tárgyában. — **Szamosy** Béla, **dr. Fehér** János és **Fölker** Gusztáv hozzászólása után határozatba megy, hogy a város közönsége a szerződést a soproni ingatlan nővérekkel megkötö, oly feltételek alatt, hogy minden nővér évi fizetése 300 koronában és teljes ellátásban állapítatik meg; az ingatlan nővérek által kikötött és a kórházi kápolnában szolgáltatandó naponta misét pedig egyik helybeli káplán fogja ellátni évi 300 korona tiszteletdíj ellenében.

11. Ugyannak jelentése Pajor Jozefin városi tanítónő második évtizedes korpóllékának 1903. évi január hó 1-től történt utalványozása tárgyában. — Jövahagyólag tudomásul szolgál.

12. Győr sz. kir. város közönségének átirata adó-, bányász- és illetékmentes községi részközlvények kibocsátását biztosító törvényhozási intézkedés tárgyában a képviselőházzal intézett feliratának partolása iránt. — Az átirat partolását elhatározzák.

13. Arad, Debreczen és Szatmár-Nemeti városok közönségének átirata az újonczsázmán felmentéséről szóló törvényjavaslat ellen a képviselőházzal intézett felterjesztésének partolása iránt. — A hazafias hangú átirat partolását egyhangú helyesléssel kimondják.

14. Somogy megye közönségének átirata a magyar földnek magyar kezen való megtartását előző törvények alkotása végett a képviselőházzal intézett feliratának partolása iránt. — Partolják.

15. Tury Mátyas volt városi tisztú ügyésznek kérvényezve végkielégítése iránt. — Nyugdíjazás és a város érdekében kifejtett huszonegy évi buzgó ügyész működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak neki. Egyben utasítja a közgyűlés a városi tanácsot a pályázat kiírására.

16. Kovacs Lajos városi úrnoknak kérvényezve végkielégítése iránt. — Végkielégítést kap azzal, hogy fizetése immár január hó 1-jeitől kezdve beszünttetett.

Miután még **dr. Valentin** Emil bizottsági tag indítvány a mezői és külörök ügyében a tanácsnak javaslattal végett kiadott, a közgyűlés egyéb tárgy hiányában, délután 1/25 órakor véget ért.

S. Zoltán.

Helybeli és vidéki hírek.

A városi közigazgatási bizottság januári ülése. Törvényhatóságunk közigazgatási bizottsága f. hó 8-án délelőtt 9 órakor tartotta rendszerinti havi ülést **Schmausz** Endre főispán elnöklété alatt. Napirend előtt a főispán üdvözlöi **dr. Reich** Aladár országy, képviselőt, mint a közigazgatási bizottság újonnan megválasztott tagját, mire **dr. Reich** kijelenti, hogy teljes erejével oda fog hatni, hogy annak a bizalomnak, melyet a város közönsége beleje helyezett úgy a város, mint az állam iránt megfelelően. Miután meg a főispán a közigazgatási életbeletetett egyszerűsítésére vonatkozólag tett megjegyzést és megállapították, hogy a közigazgatási bizottság üléseit a jövőben minden hó 8-án fogja megtartani, megalakították a szakköztségeket. Ezután a referensek terjesztették elő havi jelentéseiket, melyek közül a tisztú főorvos ismét egy alszomorító adatot konstaltál. Bejelentette ugyanis, hogy a múlt hóban a *halálozások száma megnőtt tizenhatal volt több a születéseknél.* A többi jelentés vita nélkül tudomásul vétetett.

Bajai újművés papok kinevezése. A kalocsai érseki iroda jelenti, hogy **Ditelyán** István újművés, szabaddai hitoktató Katymár, **Szabó** Lajos Árpád újművés pedig Keczelre küldetett káplánok. Tudatja továbbá, hogy **Petrányi** Ferencz baracska káplán Adara helyezettetett át. Mindhárom bajai földieink.

Hymen. **Schever** Rezső bajai földieink, Bacs-Bodrogvármegye tb. aljegyzője e hó 17-én esküszik örök hűséget **Hauke** Imre zombori polgármester szíre leányának **Margitka** kisasszonynak Zomborban.

Áthelyezés. **Král** Miklós budapesti kir. kereskedelmi- és váltótörvényszéki aljegyzőt, bajai földieink az igazságügyminiszter a budapesti büntetőtörvényszékhez helyezte át hasonló minőségben.

Közgyűlés. Az 1. kath. *nőgyűlés* ma d. u. 3 órakor tartja a városi székhez kisebb tanácstermében rendes évi *közgyűlést* a következő tárgysorozattal: 1.) Elnöki megnyitó. 2.) Titkari jelentés. 3.) Tisztújítás. 4.) Indítványok és új tagok választása.

Nőgyűleti táncmulatság. A *bajai izr. nőgyűlés* folyó évi január hó 17-én a „Nemzeti Szállóba” összes termében, a helybeli szövények felszegélyezésére sorsjuttatással egybekötött táncfűzért rendez. A vígalom kezdete este 8 és fél órakor. Belépti díj személyenként 2 korona. Jegyek előre válthatók: **Reich** Bernát, **Berndorfer** Ede, **Fischer** Pál és **Fischer** Béla urak kereskedésében. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

Előleptetés. **Éber** Sándor bajai áll. el. tanítóképző intézeti segédtanár a X. fizetési oszt. 3. fokozatából a 2. fokozatba lépett elő.

Anyakönyvvezetői kinevezés. A dautovai anyakönyvi kerület anyakönyvvezetőjévé **Rónai** Simon nevezetett ki.

Jegyzőválasztás. A Hajos községben **Erhardt** Kajetan hadiaval megüresedett jegyzői állást f. hó 6-án **Erhardt** István eddigi segédjegyzővel töltötték be.

Az ipartestület köréből. Értesítjük iparos társainkat, hogy a „szőlő helyes metszése” című szakkönyvek megérkeztek s azt úgy az iparosok, mint az iparoskör szőlő műveléssel foglalkozó tagjai tanulmányozás végett az ipartestület könyvtárából igénybe vehetik. — Az *Elnökség.*

A polgári olvasó egyesület folyó évi február hó 7-én fogja megtartani a „Barány Szállóba” nagyermeiben *hangversenyyel* egybekötött *tánc-estélyt*, melyre az egyesület vígalmi bizottsága az előkészületeket a legszelesebb körben már megtette; mint értesülünk a hangversenyhez szereplőkül előkelő és kitűző erőket sikerült megnyerni, minél fogva az est a farsangi mulatságok legkellemesebbjei egyikenek ígérkezik. A hangverseny programját jövő számtankönyv részletesen közölni fogjuk.

Hírlapok elővezetése az ipartestületben. Január hó 11-én délután 3 órakor az ipartestületben a hírlapok elővezetettnek.

Betörés egy templomba. A báttaszéki román k. plébánia temploma f. hó 10-én virradóra betörték és mintegy 150 kor. értékű ezüsttárgyat loptak. A csendőrség széles körű nyomozást indított meg.

Betörés. **Lakos** István Flórián-utca 76. sz. lakatos műhelye f. hó 8 óra virradóra az ablak-tábla benyomása után ismeretlen tettes betört és többrendbeli szerszámot ellopott. A nyomozás megindult.

Betörési kísérlet. Szombaton, folyó hó 3-ára virradóra **Pentel** Flórián utca óras üzlet ablakát ismeretlen tettesek benyomták és beakartak törni, azonban valószínűleg a rendőrök vagy az éjjeli őr a betörőket elriasztották. Folyó hó 8-ára reggel az üzlet külső ablakait a rendőrök újra nyitva találták és az ablak alatt feltámasztva lettek a **Lakos** Istvántól ellopott szerszámokat. A rendőrség a nyomozást megindította.

istennek az az óltára, a melyen Jazon hálaáldozatot mutatott be Kolchisból hazatérteben.

Sok monda fűződik a vidéken elszórt romokhoz.

Zeus Úriós-nak is állott egykor itt a temploma, melyben a Fekete-tengerbe hajózók könyörögtek. **Könyörögtek**, hogy távoztassa el tőlük, tengert járó hajóknál a magas hullámjárást, a szelvényét. **Könyörögtek**, távoztassa el tőlük a tengeri betegséget, ajuk megkékülését és a görésös mosolyt. **Könyörögtek**, ne jöjjön a gyöngyöző hideg verejték a sapadt azeukra. A **Pontus** Euxinus szerencsés megjárása után, ugyanabban a templomban a régi világ isteneinek, főleg a felhőgyűjtő **Zeus**nak, hálaadó isteni tiszteletet tartottak a hajósok.

Masult **Medea**, Jazon anyja termeszte a varázslatos füvet.

Fehér vasmu halaszbarkak sokasága lepi el a vizeket. Egnémelyeknek a barkájába tekintet vetve, a szardíniák sokasága, a másikban nagy olós hummerek.

Pazar a természet vizen, szárazon. Szinte ritkaság számba megy, ha egy köves kertel, vadul tükös bokrot, satnya fát, elcsenvesztett hozótól látunk.

Az **Óriás-hegy** tetőgerince fölött sasok keringenek, fűrendek az égen magasán. Az **Óriás-hegy** lábánál **Madzsar***) vár, jelentékeny erődíveny. — **Török** Balintól, **Török**-Beesétől, a boszporuszi **Madzsar** vár, nagy darab föld zórt a két nemzet fiainak veretől, pedig testvér év volt az. A vértől azótt földön, emlékül maradt fenn e nev.

Jozsua-hegynek is nevezik másként az **Óriás**.

*) „**madzsar**” szó használatos Keleten. Valamikor **Törökország** Magyarországgal esere érintkezésben állt, s a „**madzsar**” szóval jelölték meg a nyugati keresztény világból eredő tárgyakat.

Pegyet, ezt az itteni legnagyobb kupemelkedést. A vizekről szép rá fölnezi, a hegy tetejéről szép a vizekre lenézi. Minden jó itt, minden szép itt, még a vulkán szerű kövillág is. Nem hiában hasonlít **Konstantinápoly** terepe a bőségszarúhoz. A keleti őrök és költők kifogyhatatlanok **Konstantinápoly** őssze-hasonlításával. A páva kiterjesztett farktollainak a pompájához is hasonlítják.

Az alig kétszáz méter magas hegy tetején, sűrű zöldből, minaretes fehér mosé kandikál le. A vízpart kiülő ormán igen jól veszi ki magát ez, fénykéveket szór rá a tüzés nap. A meeset közölsébe bakhisra vágyó dervisek egy nagy sűrűreget mutogatnak, a hegy csúcsorán épült meesethez zarándokló híveknek és a kiránduló közönségnek. A sűrűreget — állítólag — a zsidó **Jozsuának** a sírhelye, illetőleg abban, az óriásnak csak az egyik lába fért el. **Jozsuá**, a rege szerint, Róma és Athén istentelen népének a megfenyítésére küldetett. Meg is verte őket, miközben a nap lebuokott, hogy azok ne lássanak.

Az óriásnak a hegy nyergén volt az üllőhelye, a kék levegőből lögatta le a lábát a kék **Boszporuszba**. Az üllőhelyből álló hely lett. A hegy csúcsoráról egy-egy rajta gubbaszkodó sasnak görbe-orra vijjog le. Az ősszemű meglatatja a kiesire zsugorodott nagy madarat.

A zarándokhely a természetnek varázslatos szentelye. Minden riascs, kapuja és deszkafala, színes rongyokkal van teleaggatva. A szerte libegő foszlányokról ismerjük meg legjobban a mohamedánok szenthelyét. Azt hiszi a nép, ha elhagy valamit a vizekből, ott hagyja azzal a betegséggel is.

Az **Óriás-hegy** alatt, a beikovi kikötőben írták alá 1833-ban az orosz-török békekötést, mely kitiltja az idegen hatalmak hajóit a **Boszporusz** és **Dardanell**akból.

Hegyi szellő suhog a lombok között. Éltet a frissesége.

Márványfalú, márvány lépesőzettel bíró észsári kőszökeket mutatnak. Ezekbe azonban a szultán nem jár. Jelentékenyen leszállított vonzalom után, az egy-egy gyermeket szülő és emetelő, fonnyadó keblü harenbölgyeit helyezi el azokban végleges nyugalomba. Abrazodhatnak ezek, a föld helyeken eleget a földi örömkör rövid voltáról, a rózsá gyors elvirágzásáról, szírmájának hullásáról és tempi passati — bájuk elhervadásáról.

Madárének, vadgalamb nyögése, bűgása partmentében a kertek, berkek, ligetekből elég hangzott. Csak a fülemilék hallgattak mélyen ezidőben. Mondta a kavaszunk, mikor a tél a tavasznak helyet ad, s az első virágok és eszerek ébrednek, ezrével esaltognak az árnyas berkekben az igénytelen kinezűtő kedves madarak, egész hangverseny van az édes hangjukból. Ahg, hogy elővonják szárnyuk alól az almos fejcsékéjüket, a földdel együtt ébredve, rázendítenek repeső örömmel.

Beikov, nagy török falu következik. Innét is gilik sóhajtozása hallik. Most is ásóknak egy felig legeréblyelt kertben, új virágnak, masod palántának. Falu mellett terjedelmes, hús part. **Czikornyás** fedetű nyaralók, tág udvarházak, nagy és törpe gazdaságok, bennök színes öltözötű emberek. **Forgalmas**, tengermosta partvidék. A hol egy kis hely kinalkózik pihenésre, esomóba ülnek ki az öklömnyi gyerekek. Egy ideig szépen ülnek, esendesen, de oszt a legkisebb ősszekülönbözésnél neki esnek egymás szemének körmével az ázsiai gyerekek. **Tout** comme chez nous. A gyermekek közt nem volt egy sem leányzav. Mikor a marakodó kis kakasok lábra álltak, láttam csak, hogy némelyik olyan erős tuskóknál áll, a melyeken egy nagyobb legényke is járhatna. A jó levegő növesztli a gyermeket.

(Folytatása következik.)

Nyilvános nyugtázás. Zárdatemplomunk kifestésére újabb adkozók: Szt. Antal tiszteelői halálból 500 korona, Baja város tanácsa 100 korona, Bende Imre nyitrai püspök, Majorossy János felsz. püspök és érseki helynök (Kaloesa) 50—50 kor., Blaskovits Mihály templomfőnök (Szabadka), N. N. 40—40 kor., dr. Boromíza Tibor kanonok (Kaloesa), dr. Valihora Agoston kanonok (Kaloesa), Latinovics János ügyvéd, Kazal Lajos 20—20 kor., Eckert Gyula 10 kor., dr. Mayer Béla v. püspök és kanonok (Kaloesa), Schmidt Mártonné, Wildmann Jánosné, Kralik Erzsébet 5—5 kor., Kapots Nándor, N. N. 4—4 kor., Varga Teréz, özv. Fogt Alajosné, Türr Bertta, Farkas Péterné 2—2 kor., Újhelyi Róza, Nemes Rómeóné, M. E., M. K. 1—1 korona.

Miuzen nemeslelkű jötevőknek hálás köszönetet mondunk azon ismeretlen fohászszal: fizessen érte a jó Isten ezerszeresen. Minthogy pedig a költségek eddig csak részben vannak fedezve, teljes bizalommal kerjük továbbra is a nemesszívű közönség kegyes támogatását. Baján, 1903. évi január hó 7-én. *P. Martinov Fortunát*, zárdafőnök.

A bajai jótékonyozó Leányegyesület 1902. évi december hó 27-én megtartott műkedvelő előadásán felülfizettek: Dr. Reich Aladár orszgy. képvis. 20 kor., Dubs Márton Budapest, Drescher Gyula, Gyarmati Emilné, Rosenberg Adrienne, Szücs Ödön, Bruck Jolan, Horovitz Lipót, özv. Reich Bernátné, Weisz Józsefné 10—10 kor., Bodrogi Gyula, Rosenberg Jakab 8—8 kor., Schön Antal 7 kor., Dr. Makray László, Dr. Rosenberg Samu, Krausz Jakabné, Dr. Alföldy Lajos, Schön Ödön 6—6 kor., Bokor Oszkár, Tomcsányi Sándor, Dr. Kuzman Oszkát, Scheiber Rózsa és Olga, id. Reich Vilmosné, Reich Gyuláné, Fischer Emil, Szasz Ottó, Pollák Jakabné, Dr. Hermann Adolf, Bruck Aurél, N. N., Pollák Bernát, Szerdahelyi Nándor, Dr. Koller Imréné, Kralik Károly, Schlesinger Gyuláné, Zweig Mórné, Weidinger Dezső, Hoffenreich Károly, Schön Géza, Rosenberg Emil (B.-Almás), Rosenberg Miksa (B.-Almás), Milkó Mátyas, N. N. 5—5 kor., Reich Ignác, Dr. Róna Dezső, Fischer Béla, Pollak Lajos, Reich Vidor, Pollák Illés, Dr. Havas Dezsőné, Vamosi Samuné, Dr. Bérczi Albert, Stern Vilmosné, Somogyi Gyula, Somogyi Emil, özv. Herzfeld Johanna, Szasz Géza, Freund M. Lázárné, Dr. Freund József, Kohn Henrikné, Dr. Herzfelder (Budapest), Hesser Gyula, özv. Vamosi Mihály (P.-Szent-Iván) 4—4 kor., Reich Zsigmondné, Piek Armin (Bpest), Strausz Sándor (D.-Pölvár), özv. Klein Edene (Pomáz), Justiz Karolyné, Grauaug Lipót, Strausz Mihály, Taussig Jakab, Schwartz Elza, özv. Altman Gyuláné (Bpest) 3—3 kor., Fischer Aladár, Schön Ábrahám (Bikity-Borsód), Wagner Bandika, Fleischman Manoné, Czernay Imre, Reich Armin, Dr. Neu József, Wiesel Armin, Dr. Klein Mór, (Eszék), Weinberger Sári, Wamrsc Davidné, Oehler Gyula, Oehler Ilonka, Erdős Margit, Wiesel David, Fischhoff Ignác, Trafikant Vilmos, Pollitzer Jakab, Szücs Zsigmond (Bpest), Rosenberg Matyas, Weidinger Herman, Grünhut Miksa, özv. Rosenberg Mórné, Weidinger Benő, Vamosi Manoné, Dr. Salamon Zsigmond, Salamon Sándor, Vogl Zsigmond, Vajda Henrik, Deutsch Matyasné, Reiter Jakab, Reiter Emil, Weidinger Lajos, Bruck Pál, Kazal József, özv. Bruck Mór, Dr. Kelemen József, Dr. Weisz Arthur, Adorján Zsigmond, Handler Izó, Mikolies nővérek, Trafikant Károly, Sternheim Bernát (Verseez), Grünhut Jakab, Dr. Bernhardt János, Hauser Jakabné, Weisz Józsefné (Susine-Gyurgyenyovác), Valentin Dávidné, Muth Sándorné (Kecskemét), Dr. Schreyer Jenő (Bpest), Fried Samu 2—2 kor., Gerhardt tanító 1 kor. 40 fill., Franki Miksa (Zombor), Rude Ignác, F. S. és Prager Izidor 1—1 kor. Az előadás tiszta jövedelme 588 kor. 32 fillér. A nemesszívű adakozók fogadják az egyesület hálás köszönetét.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsiei comp.) igazi népszerű háziser, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, esőfájás, fejfájás, köszvény, eszúrnál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom-elláplító hatást idéztek elő, sőt járványkór, minő: a kolerá és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziser jó eredménytel használható az influenza ellen is és 80 f., 1 kor. 40 fill. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Nyilvános köszönet.

A helybeli rk. plébánia-templom kifestésére s egy új orgona beszerzésére újabb a következők adakoztak:

Dr. Bernhardt Jánosné és Bodrogi Erna gyűjtőivén befolyt:

Dr. Bernhardt Jánosné 20 kor., Bodrogi Erna 10 kor., Matuschek Antal 4 kor., Bekefy 2 kor., Dr. Koller Imréné 5 kor., Özv. Császár Ferenczné 20 kor., Császár Leona 10 kor., Tury Gabriella 5 kor., Nivell Lajosné 2 kor., Király 1 kor., Mézárosné 2 kor., özv. Drescher 10 kor., Schu-

macher Frigyesné 4 kor., Halász Károlyné 20 özv. Vagnerh 2 kor., Drescher Lajos 20 kor., Bernhardt Ernóné 5 kor., Schütz Maria 2 kor., Bernhardt Sándor 1 kor., Bernhart Anna 1 kor., Schierné 3 kor. Összesen 151. kor.

Eckert Istvánné és Hildenstab Rezsóné gyűjtőivén befolyt:

Eckert Istvánné 6 kor., Hildenstab Rezsóné 10 kor., özv. nagy Jánosné 2 kor., Gebhardt Dezsóné 2 kor., Lovas Józsefné 2 kor., Török Gaborné 1 kor., Szüts Mihályné 2 kor., Lang Márton 4 kor., Olvashatlan 2 kor., ifj. Rehák Györgyné 1 kor., Latinovics Lajosné 60 fill., Sziklaine 10 kor., özv. Radics Elekné 50 fill., özv. Koller Agostné 60 fill., özv. Szabóné 60 fill., Petrovác Istvánné 8 kor., özv. Bacsics Nándorné 5 kor., Dallmann Benóné 2 kor., Őszi Jánosné 1 kor., Rimler Jozsefné 2 kor., Halász Imre 30 kor., Ury Palmé 60 fill., Horváth Istvánné 2 kor., Rózsa Mátysné 2 kor., özv. Mrauvicsné 50 fill., Bellosits Balintné 2 kor., Hajosovits Teréz 1 kor., Varga Terez 1 kor., Szupper Mihályné 5 kor., özv. Fábay Lajosné 2 kor., Fábay Mariska 2 kor., Hacker Agoston 1 kor., Stolez Antalné 40 fill., Adamek Ottó 40 fill., Polyák Ilona 1 kor., K. J. 1 kor., Farkas Péterné 1 kor., Klein Emilia 2 kor., Horváth Julia 40 fill., özv. Horváth Ferenczné 2 kor., Lukos Katalin 2 kor., Korn Jakabné 1 kor., Janovits Ignác 1 kor., özv. Kristof Jánosné 1 kor., özv. Ratmann Jozsefné 10 kor., R. J. 50 fill., Scherk Lipótné 1 kor., özv. Paeski Alajosné 1 kor., Kapots Istvánné 60 fill., Csermak Sándorné 1 kor., Sugár Henrikné 2 kor., Szita Lajosné 1 kor., Pachner Oszkár 4 kor., Kopeczky Karolly 2 kor., Eckert István 1 kor. 30 fill. Összesen 150 korona.

Sebestyén Juliska és Dalmann Ella gyűjtőivén befolyt:

Özv. Hamhaber Tamásné 1 kor., Fehér Juliska 2 kor., Benzak Sándor 1 kor., Cserba György 1 kor., Vuity Ferencz 1 kor., Weichand Györgyné 2 kor., Kuboj Gyula 60 fill., Fejes Istvánné 2 kor., N. N. 20 fill., Fleischacker Palmé 10 f. Diezényi Jánosné 1 kor., Ury Sándorné 4 kor., Petrovác Béla 2 kor., Madár János 3 kor., Katis Kalmáné 40 f., Balind Mariska 60 f., N. N. 20 f., N. N. 1 kor., Pataky Antal 10 f., Cserenyés Mihály 38 f., Szekeres János 20 f., W. Károlyné 2 kor., Bakis 20 f., Varga László 1 kor., Mitis Adam 10 f., Papp Istvánné 60 f., Karlovics István 80 f., Klein Jozsefné 20 f., Papp Agostné 1 kor., N. N. 20 f., Kriski Jozsef 40 f., N. N. 10 f., Szekeres Lőrincz 20 f., Maskál Lipótné 40 f., Kolompar Mártonné 10 f., Jaszily Györgyné 60 f., Fleischacker Mariska 40 f., Dallmann Györgyné 1 kor., 32 f., Aj Antalné 20 f., Aj Ferenczné 1 kor., Frankberger Mariska 1 korona, Kreissner Jánosné 1 kor., Laczni Sándorné 20 f., Kivics Miksa 20 f., Popovics Péter 40 f., Nivell Nándor 1 kor., N. N. 50 f., Putterer Tamás 20 fillér, Prosz József 1 korona, Bertics Jozsefné 60 f., Gál Mihály 30 f., Kollár Ernóné 10 kor., Gazoni Katinika 1 kor., Martalics Jánosné 1 kor., Evald Jozsef 60 f., N. N. 20 f., Meréi Lőrincz 1 kor., Kohl Ferenczné 1 kor., Összesen 55 kor., 89 fill.

Ez uton is fogadják a nemesszívű adakozók hálás köszönetünket. Isten áldása legyen megérdemelt jutalmuk.

A végrehajtó bizottság nevében:

Vágó Rezső, titkár
Vojnits Daniel, elnök
Demuth Gyula, jegyző.

Nyilttér*)

A legjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különbözőn kedvel és borra, cognacra vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületek ad: a

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legfőbb gyönyörű
SZANYÓ-KUTY

oltja a szomjat, hűsít és felrúnt egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatásá ellen.

(*)E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

Le Griffon
valódi francia
szivarkapapír és hüvely.
Kapható minden jobb kereskedésben.

Vendéglő megnyitás.

Tiszteletteljesen van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Báltaszéken, a Therezianum uradalom tulajdonát képező „Arany nap”-hoz czimzett

nagyvendéglőt

átvettem és azt a legkényesebb igényeknek megfelelőleg berendezvén, 1903. évi január hó 1-sején megnyitottam.

Izletes ételek és kitűnő italokról, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodom. A t. utazó közönségnek vendégszobáimat a legelőnyösebb árban számítom. Amidőn a n. é. közönség kegyes pártfogását kérem, maradok kiváló tisztelettel

Rudnyánszky Ferencz
vendéglős.

Ügynököket

keres magas díjjutalék ellenében a 24 év óta fennálló és már 6 ízben kitüntetett **C. Klement** redőnygyár a csehországi Braunau-ban. Ajánlatok csak az esetre vételnek figyelembe, ha referenciákkal támogattnak.

13010. szám.
tkv. 1902.

Árverési hirdmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Hesser Gyula** bajai ügyvéd által képviselt **m. kir. átlamkinstár** végrehajtónak **Pocskai Andras, Pocskai Anna** bajai, **Pocskai Béla** bajai, **Pocskai Géza** bajai, **Pocskai Nándor** mohácsi, **Pocskai László** szegedi, **Pocskai Rozália** jászberényi lakos és ismeretlen tartozkodásu az ezennel ügygondnokává kirendelt **dr. Kelemen Jozsef** ügyvéd által képviselt **Pocskai Margit** végrehajtást szenvedett elleni ügyben 821 korona 42 fillér tőke, ennek 1901. évi június hó 22-vel járó 5% kamatai, 35 korona adóbejárás illéték, 77 korona 92 fillér eddigi, 10 korona ezuttal és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő, a bajai 504. számú betétben I. l. sorszám alatt, Pocskai Anna kiskora, Pocskai Béla, Pocskai Géza, Pocskai Nándor, Pocskai László, Pocskai Rozália és kiskora Pocskai Margit nevén felvett 469. hrszámú Homokváros, Rózsa-utca 380. számú házra 1440 korona kiküldési árban elrendeli, mindazonáltal akkép, hogy az ezen ingatlanra Pocskai Andras szolgalmi jogosult, ugvis, mint végrehajtást szenvedett javára C. l. sorszám alatt bekebelezett elhosszsziglati használati szolgalmijog nem érintetik: ha azonban az elárverendő ingatlanra ezen szolgalmijoggal terhelten az 1440 korona kiküldési ár meg nem igértetnek, akkor az ingatlan a szolgalmijog fenntartása nélkül adatik el.

Az árverést Baján, a telekkönyvi árverési helyiségben 1903. évi február hó 11-ik napjának delutáni 3 óráját kitűzi, a midőn a fennebb körülírt ingatlan a kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság.

Baján, 1902. évi november hó 27-én.

Dr. Racz,
kir. albiró.

14452. sz.
tkv. 1902.

Árverési hirdmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Allaga Ottó** bajai ügyvéd által képviselt a bajai takarékpénztár kérelmére **Gorjanat Mihályné Velin Julia** jelenleg Lipina pusztai lakos ellen a már törlesztett 9 korona 70 fillér betudásával 400 korona tőke, ennek 1898. évi február hó 24-vel 8% kamatai, 12 kor. ezuttal és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-czik 144. és vonatkozó §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő, a szántóval 910. számú betétben A. l. 1—23. sorszámú ingatlanságból Gorjanat Mihályné Velin Juliat illető 315-öd részre 918 kor. 20 fillér kiküldési árban ezennel elrendeli és arra Szántóva község-házánál 1903. évi február hó 13 ik napjának delutáni 10 óráját kitűzi, a midőn a fennebb körülírt ingatlan a kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le. A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1902. évi december hó 29-én.

Temmer,
kir. járásbíró.

